

Broj:01,02,03/11,04/8-05-2188/25
Sarajevo: 3. 12. 2025.

IZVJEŠTAJ
SA SAMITA I FORUMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
UNIJE ZA MEDITERAN
Kairo (Arapska Republika Egipat), 27- 30. novembar 2025.

Predsjedavajući Delegacije PSBiH u Parlamentarnoj skupštini Unije za Mediteran (PSUzM) Milan Petković učestvovao je na Forumu i Samitu predsjednika PSUzM-a, koji je, pod egipatskim predsjedavanjem tom multilateralnom parlamentarnom organizacijom, održan u Kairu od 27. do 30. novembra 2025. Zasjedanju su prisustvovala Jelena Rajaković, šefica Odjela za bilateralne odnose, i Nataša Čabak, prevoditeljica.

Fokus ovogodišnjeg Foruma i Samita bio je na promociji ekonomske saradnje između dvije obale Mediterana i revitalizaciji Procesu iz Barcelone, iz koga je prije 30 godina nastala Unija za Mediteran, organizacija koja okuplja sve države članice Evropske unije, 11 zemalja Bliskog istoka i sjeverne Afrike, te Monako i tri balkanske i mediteranske zemlje – Bosnu i Hercegovinu, Albaniju i Crnu Goru.

Predsjedavajući Delegacije PSBiH u PSUzM Milan Petković obratio se učesnicima Foruma i Samita u okviru diskusije na Komitetu za politička pitanja, sigurnost i ljudska prava PSUzM-a posvećene miru i stabilnosti u mediteranskom regionu.

Naglašavajući kako mir nije samo odsustvo sukoba, već zahtijeva i ekonomsku perspektivu, socijalnu sigurnost, te ekološku održivost, Petković je govorio o humanitarnoj i sigurnosnoj krizi kao najvećim izazovima u regionu Mediterana.

„Svake godine na hiljade ljudi kreću na put preko Mediterana. Bježe od sukoba, od siromaštva, klimatskih promjena. Za mnoge od njih, to je put nade. Ali za previše njih to je put koji se završava tragično“, upozorio je Petković i dodao da se, s druge strane, zemlje u koje migranti stižu suočavaju s cijelim spektrom teškoća – nesigurnošću, nedovoljnim smještajnim kapacitetima, polarizacijom javnosti, visokim troškovima i teškoćama integracije.

Prema riječima Petkovića, obaveza država članica PSUzM-a jeste da najprije pomognu zemljama iz kojih migranti dolaze.

„Moramo pomoći ekonomijama koje posreću pod teretom sukoba, korupcije i nedostatka investicija, poljoprivredi koja strada od suše, kao i infrastrukturi koja se urušava zbog klimatskih promjena, siromaštva i političke nestabilnosti“, rekao je Petković i dodao da ljudi ostaju u svojim zemljama kada imaju uslove da ostanu.

Ocjenjujući stabilnost Mediterana kao stratešku nužnost, Petković je rekao kako će se teško očuvati stabilnost Evrope ako se ne bude gradio stabilan Mediteran. S tim u vezi, istakao je kako je potrebno ojačati institucije, podstaći politički dijalog i ojačati mehanizme koji sprečavaju eskalaciju postojećih tenzija.

Prema riječima Petkovića, svaki oružani sukob u regionu Mediterana ima posljedice koje se prelivaju preko granica. „Zbog toga je naša odgovornost da podržimo sve procese koji vode deeskalaciji i mirnom rješavanju sporova, zasnovanom na međunarodnom pravu i poštivanju suvereniteta“, poručio je Petković na kraju obraćanja.

Predsjedavajući Delegacije PSBiH u PSUzM-a Milan Petković obratio se učesnicima Foruma i Samita i u okviru diskusije o izgradnji pozitivnog plana za euromediteranski region, s akcentom na ekonomsku saradnju u okviru novog Pakta za Mediteran.

Naglašavajući u svom obraćanju da danas više nego ikada Mediteran treba novu viziju, zasnovanu na saradnji, povjerenju i zajedničkim rješenjima, Petković je rekao da ekonomska saradnja mora biti temelj tog pristupa – od jačanja trgovine i ulaganja, preko podrške inovacijama i digitalnoj transformaciji do razvojnih inicijativa koje smanjuju razlike između sjevera i juga, istoka i zapada regiona.

Prema riječima Petkovića, novi Pakt za Mediteran, koji je u oktobru 2025. predstavila Evropska komisija, daje snažnu političku i stratešku osnovu.

„Pakt promovira ekonomski rast, integraciju tržišta, digitalnu povezanost i održive investicije, a posebno naglašava uključivanje mladih, obrazovanje, mobilnost i socijalnu inkluziju. Naša vizija i prijedlozi direktno nadograđuju ove ciljeve“, rekao je Petković.

Dodao je da ključni uslovi za uspješniju ekonomsku saradnju zemalja regiona jesu olakšavanje trgovinskih procedura i harmonizacija standarda, čime bi se smanjili troškovi i ubrzala razmjena među mediteranskim državama. „Potrebno je dodatno podsticati prekogranične projekte u energetici, transportu i vodosnabdijevanju, uključujući modernizaciju luka i željezničkih mreža. Ove inicijative, uključujući i povećanje udjela obnovljive energije kroz

solarne i vjetroenergetske projekte, razvoj zelene infrastrukture, pametnih gradova, kružne ekonomije i modernog upravljanja otpadom, direktno doprinose ostvarenju ciljeva Pakta za Mediteran“, poručio je Petković.

Posebno je naglasio kako nema održivog razvoja bez jednakih šansi za sve, te ocijenio da rodna ravnopravnost i socijalna inkluzija nisu sporedna pitanja, već ključni pokretači napretka.

„Jačanje žena, mladih i ranjivih grupa doprinosi stabilnijim društvima i konkurentnijim ekonomijama. Naš region može napredovati samo ako je svaki glas uvažen, a svako lice dobije priliku da doprinese“, rekao je Petković i zaključio da je zajedničkim naporima država članica PSUzM-a moguće izgraditi Mediteran kao prostor dijaloga, razvoja i nade, prostor u kome se različitosti prepoznaju kao snaga, a saradnja kao jedini put naprijed.

Forum i Samit PSUzM-a u Kairu završen je usvajanjem zajedničke deklaracije pod nazivom „Zajednička vizija. Mediteran koji se mijenja 30 godina nakon Procesu iz Barcelone“, u kojoj su učesnici potvrdili da Mediteran ostaje zajednički i međuzavisan prostor, suočen sa sve složenijim i međusobno povezanim izazovima koji zahtijevaju da se on stavi u srž kako evropskih, tako i regionalnih strateških planova. U usvojenoj Deklaraciji iz Kaira PSUzM podvlači suštinsku važnost mira, sigurnosti, stabilnosti, dijaloga i poštivanja međunarodnog prava kao temelja regionalne saradnje.

SEKRETAR DELEGACIJE

Jelena Rajaković

Dostaviti:

- Kolegiju Predstavničkog doma
- Kolegiju Doma naroda
- Delegaciji PSBiH u PSUzM-u
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma
- Komisiji za vanjske i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda
- Sektoru za međunarodne odnose i protokol
- Kopija: Ministarstvo vanjskih poslova BiH

